

Sygn. akt VIII Pz 167/18

POSTANOWIENIE

Dnia 7 lutego 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Teresa Kalinka

Sędziowie: SSO Grzegorz Tyrka

SSR del. Anna Capik-Pater (spr.)

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w dniu 7 lutego 2019r. w G.

sprawy M. N.

przeciwko G. S., K. S. (1), K. S. (2)

o wynagrodzenie za pracę

na skutek zażalenia powódki M. N.

na postanowienie Sądu Rejonowego w T. G.

z dnia 22 października 2018 sygn. akt IV P 332/18

p o s t a n a w i a:

1. sprawdzić wartość przedmiotu zaskarżenia i ustalić ją na kwotę 1933,80 zł (tysiąc dziewięćset trzydzieści trzy złote osiemdziesiąt groszy);
2. oddalić zażalenie powódki;
3. odstąpić od obciążenia powódki kosztami postępowania zażaleniowego.

(-) SSR del. Anna Capik-Pater (-) SSO Teresa Kalinka (-) SSO Grzegorz Tyrka

Sędzia Przewodniczący Sędzia

UZASADNIENIE

Powódka M. N. domagała się zasądzenia od K. S. (2), K. S. (1) i G. S. kwoty 368 zł tytułem wynagrodzenia za kwiecień 2018 r. wraz z ustawowymi odsetkami, kwoty niewypłaconego wykorzystanego urlopu od 27 kwietnia 2018 r. do 13 maja 2018 r. wraz z ustawowymi odsetkami, a także otrzymania poprawionego świadectwa pracy. Wskazała, że wartość przedmiotu sporu wynosi 2 724 zł.

Wyrokiem z dnia 22 października 2018 r. (IV P 332/18) Sąd Rejonowy w T. G. zasądził od pozwanej K. S. (2) na rzecz powódki M. N. kwotę 368 zł brutto wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 11 maja 2018 roku do dnia zapłaty (pkt 1); oddalił powództwo wobec K. S. (2) w pozostałym zakresie (pkt 2); oddalił powództwa wobec K. S. (1) i G. S. w całości (pkt 3); ustalił opłatę od pozwu na kwoty po 137 zł (pkt 4); nakazał pobrać od pozwanej

K. S. (2) na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Rejonowy w T. G. kwotę 18,50 zł tytułem nieuiszczonej opłaty od pozwu od uwzględnionej części powództwa (pkt 5); zasądził od powódki M. N. na rzecz pozwanej K. S. (2) kwotę 583,80 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt 6); zasądził od powódki M. N. na rzecz pozwanych K. S. (1) i G. S. kwoty po 675 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt 7); wyrokowi w pkt 1 nadał rygor natychmiastowej wykonalności do zasądzonej należności głównej (pkt 8).

Sąd I instancji wskazał, w uzasadnieniu w zakresie kosztów procesu (pkt 6 i 7) , że orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. w odniesieniu do wzajemnych rozliczeń między powódką a pozwaną K. S. (2) oraz art. 98 k.p.c. w odniesieniu do rozliczeń z pozostałymi pozwanymi. Koszty procesu w zakresie kosztów zastępstwa procesowego Sąd obliczył w oparciu o § 2 pkt 3 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych z uwzględnieniem zmian dokonanych Rozporządzeniem z dnia 3 października 2016 roku.

W dniu 22 listopada 2018 r. powódka wniosła zażalenia na postanowienia zawarte w powyższym wyroku w przedmiocie kosztów procesu (pkt 6 i 7). Wniosła o uchylenie pkt 6 postanowienia , w którym Sąd zasądził od niej na rzecz pozwanej K. S. (2) kwotę 583,80 zł tytułem zwrotu kosztów procesu oraz o uchylenie postanowienia w pkt 7, w którym Sąd zasądził od powódki na rzecz pozwanych K. S. (1) i G. S. kwoty po 675 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, ewentualnie zmianę tego postanowienia poprzez zobowiązanie powódki do zapłaty na rzecz pozwanych K. S. (1) i G. S. kwoty po 203 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Powódka domagała się również prawidłowego wyliczenia wartości przedmiotu sporu.

Powódka wskazała, że wartość przedmiotu zaskarżenia wynosi 1 527,80 zł.

W odpowiedzi na zażalenie strona pozwana wniosła o oddalenie zażalenia powódki na postanowienie Sądu Rejonowego zawarte w pkt 6 i 7 ww. wyroku oraz zasądzenie od powódki na ich rzecz kosztów postępowania zażaleniowego. Zgłosiła również zarzut błędnego oznaczenia przez powódkę wartości przedmiotu zaskarżenia, która jej zdaniem powinna wynieść 1993,80 zł, a nie 1 527,80 zł domagając się również jej sprawdzenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Sąd II instancji nie tylko jest uprawniony, ale i zobowiązany do sprawdzenia - w razie wątpliwości - wskazanej w zażaleniu wartości przedmiotu zaskarżenia. Uprawnienie sądu obejmuje nie tylko skontrolowanie danych składających się na tę wartość, lecz także sposobu jej obliczenia. Znajduje to swoje odzwierciedlenie w art. 25 § 1 kpc, zgodnie z którym Sąd może na posiedzeniu niejawnym sprawdzić wartość przedmiotu sporu oznaczoną przez powoda i zarządzić w tym celu dochodzenie.

W niniejszej sprawie strona powodowa oznaczyła wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 1527,80 zł, a strona pozwana na kwotę 1993,80 zł. Zdaniem Sądu II instancji zarówno strona powodowa, jak i strona pozwana ustaliła wartość przedmiotu zaskarżenia w sposób wadliwy. Niemniej jednak strona pozwana trafnie wskazała, że wartość przedmiotu zaskarżenia powinna być uzależniona od zakresu głównego zaskarżenia, lecz dokonała błędnych obliczeń. W postanowieniach o kosztach procesu zawartych w ww. wyroku Sądu Rejonowego w pkt 6 i 7, Sąd I instancji zasądził kolejno od powódki na rzecz pozwanej K. S. (2) 583,80 zł, a na rzecz K. S. (1) i G. S. po 675 zł. Tym samym suma zasądzonych kosztów procesu wynosi 1933,80 zł. Strona powodowa zaskarżyła ww. postanowienia w całości, domagając się w pierwszej kolejności ich uchylenia (zakres główny zaskarżenia), ewentualnie zmianę postanowienia zawartego w pkt 7 wyroku poprzez zobowiązanie powódki do zapłaty na rzecz pozwanych K. S. (1) i G. S. kwoty po 203 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (zakres ewentualny zaskarżenia). Sąd II instancji przyjął, że w niniejszej sprawie wartość przedmiotu zaskarżenia jest wyznaczona zakresem głównym zaskarżenia i wynosi 1933,80zł, a nie zakresem ewentualnym, jak twierdzi strona powodowa.

Z tych też względów Sąd II instancji na podstawie art. 25§1 kpc w zw. z art. 368§2 i 397§2 kpc orzekł jak w pkt 1 sentencji postanowienia.

Odnosząc się natomiast do treści zażalenia, to nie zasługuje ono na uwzględnienie. Zarzuty podniesione przez stronę pozwaną w odpowiedzi na zażalenia są trafne. Podkreślić należy, że wartość przedmiotu sporu wynosiła 2 724 zł i została wskazana przez powódkę w pozwie (pkt 1 i 2). Stanowisko takie zajął również Sąd I instancji. Argumenty powódki, iż nie jest profesjonalistką i nie była reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, a także charakteru roszczeń są bez znaczenia. Wartość przedmiotu sporu została ustalona w sposób prawidłowy, lecz w oparciu o częściowo niezasadne żądania.

Odnosząc się do kosztów procesu zasądzonych na rzecz pozwanej K. S. (2), wskazać należy, że roszczenie powódki było zasadne jedynie co do kwoty 368 zł, co też znalazło swoje odzwierciedlenie w pkt 1 wyroku Sądu Rejonowego. Wygrana przez powódkę kwota stanowi zaledwie 13,5 % dochodzonego roszczenia. Oznacza to, że w pozostałej części tj. w 86,5 % proces wygrała strona pozwana. Zgodnie z §9 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2018.265 j.t.), stawki minimalne wynoszą w sprawach o wynagrodzenie za pracę lub odszkodowanie inne niż wymienione w pkt 4 - 75% stawki obliczonej na podstawie § 2 od wartości wynagrodzenia lub odszkodowania będącego przedmiotem sprawy. Z kolei zgodnie z §2 tego rozporządzenia, wysokość wynagrodzenia pełnomocnika uzależniona jest od wartości przedmiotu sprawy i w przypadku gdy wartość ta wynosi 2724 zł (wartość przedmiotu sporu przed Sądem I instancji), radca prawny powinien zgodnie z §2 pkt 3 otrzymać 900 zł. Jednocześnie mając na uwadze ww. §9 ust. 1 pkt 2 ww. rozporządzenia stawka ta kształtuje się jednak na poziomie 675 zł (75% x 900 zł). Niemniej w związku z tym, że powództwo okazało się zasadne jedynie co do 13,5%, to powódka powinna zapłacić na rzecz pozwanej K. S. (2) 583,80 zł (675 zł x 86,5%). Tym samym rozstrzygnięcie Sądu I instancji w tym zakresie jest prawidłowe, a stanowisko strony pozwanej wyrażone w odpowiedzi na zażalenie zasadne.

Odnosząc się natomiast do pozostałych pozwanych, tj.: K. S. (1) i G. S., zwrócić należy uwagę, iż Sąd I instancji trafnie wskazał, że nie posiadali oni legitymacji biernej w tejże sprawie. Natomiast subiektywne przeświadczenie powódki, o tym że ww. osoby były jej pracodawcami było całkowicie nieuzasadnione. Sąd II instancji podziela w tym zakresie stanowisko wyrażone przez stronę pozwaną w odpowiedzi na zażalenie. Jednocześnie Sąd II instancji wskazuje, że twierdzenia powódki, iż ww. osoby są osobami mającymi nie znajduje odzwierciedlenia w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym. Powyższe okoliczności nie uzasadniają zastosowania art. 102 kpc. W związku z tym, zażalenie strony powodowej również i w tym zakresie należało oddalić.

Ponadto w ocenie Sądu II instancji strona pozwana trafnie wskazuje, że wbrew twierdzeniom skarżącej, niniejsza sprawa nie była zawiła i nie wymagała dużego nakładu pracy pełnomocnika. W ocenie Sądu charakter sprawy jak i czynności podjęte przez radcę prawnego strony pozwanej przemawiają za tym, iż powinien on otrzymać stosowne wynagrodzenie. Tym samym argumenty podnoszone przez stronę powodową są bezzasadne.

Mając na uwadze powyższe, Sąd II instancji na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc oddalił zażalenie powódki i orzekł jak w pkt 2 sentencji postanowienia.

Odnosząc się natomiast do wniosku strony pozwanej dotyczącego zasądzenia na jej rzecz kosztów postępowania zażaleniowego, to Sąd II instancji mając na uwadze art. 102 kpc odstąpił od obciążenia nimi powódki. W ocenie Sądu II instancji, w niniejszym postępowaniu wystąpił szczególnie uzasadniony przypadek, który uzasadnia zastosowanie ww. przepisu.

Na wstępie należy zaznaczyć, że zastosowanie przepisu art. 102 k.p.c. stanowi wyraz dobrodziejstwa względem jednej strony i łączy się ze swoistą restrykcją w stosunku do przeciwnika procesowego, który sprawę wygrał. Tak też przy zastosowaniu art. 102 k.p.c. strona, przeciwko której zostało wytoczone nieuzasadnione powództwo i która poniosła nie tylko trud własnego zaangażowania w proces, ale także nakłady finansowe na swą obronę zostanie pozbawiona prawa zwrotu tych nakładów od przegrywającego proces przeciwnika. W konsekwencji stosowanie art. 102 k.p.c. musi się odbywać z bardzo dużą ostrożnością. Zakwalifikowanie konkretnego przypadku, jako "szczególnie uzasadnionego" wymaga rozważenia całokształtu okoliczności sprawy, łączących się z charakterem żądania poddanego pod osąd, przy uwzględnieniu zasad współzycia społecznego. Kwestia zastosowania art. 102 k.p.c. pozostawiona jest orzekającemu

sądowi z odwołaniem się do jego kompetencji, bezstronności, doświadczenia i poczucia sprawiedliwości. Ocena w tym zakresie ma charakter dyskrejonalny, oparty na swobodnym uznaniu, kształtowanym własnym przekonaniem oraz oceną okoliczności i może być podważona przez sąd wyższej instancji w zasadzie jedynie wtedy, gdy jest rażąco niesprawiedliwa (patrz: wyrok Sądu Apelacyjnego w G. z 22 marca 2017 r., sygn. akt III AUa 1880/16)

Z kolei do kręgu "wypadków szczególnie uzasadnionych" należą zarówno okoliczności związane z samym przebiegiem procesu, jak i leżące na zewnątrz. Jako przykłady okoliczności związanych z samym przebiegiem procesu wskazuje się sytuacje wynikające z charakteru żądania poddanego rozstrzygnięciu, jego znaczenia dla strony, subiektywne przekonanie strony o zasadności roszczeń, przedawnienie roszczenia, prekluzję. Natomiast przyczyny leżące na zewnątrz są determinowane przez sytuację majątkową i życiową strony, z tym zastrzeżeniem, że niewystarczające jest powoływanie się jedynie na trudną sytuację finansową, nawet jeśli była podstawą zwolnienia od kosztów sądowych. Podkreśla się przy tym, że zastosowanie art. 102 k.p.c. powinno być oceniane przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności danej sprawy. Ocena stanów faktycznych pod kątem dopuszczalności zastosowania zasady słuszności odnośnie do obowiązku zwrotu kosztów procesu pozostawiona została sądowi, który powinien kierować się w tym zakresie własnym poczuciem sprawiedliwości z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego (tak też: wyrok Sądu Apelacyjnego w B. z 3 listopada 2017 r., I ACa 427/17).

Wnosząc zażalenie powódka przedłożyła decyzję z Powiatowego Urzędu Pracy w T., z którego wynika, że od (...) r. jest ona osobą bezrobotną. Tym samym nie posiada ona dochodów z tytułu stosunku pracy, które mogłyby umożliwić uiszczenie przez nią kosztów postępowania zażaleniowego bez uszczerbku dla utrzymania koniecznego siebie i rodziny. Za odstąpieniem od obciążenia powódki kosztami zażaleniowymi przemawia także charakter sprawy oraz powołana sytuacja pozaprosesowa powódki. W związku z tym, Sąd na zasadzie art. 102 kpc orzekł jak w pkt 3 sentencji postanowienia.

(-) SSR del. Anna Capik-Pater (-) SSO Teresa Kalinka (-) SSO Grzegorz Tyrka

Sędzia Przewodniczący Sędzia